

Place du Marais a Gand

BIBLIOGRAFIE

1. *Gentse steendrukkers uit de jaren 1840* door G. Van Severen in Toerisme in Oost-Vlaanderen nr. 1, 1979. Boeiend artikel, dat rijkelijk geïllustreerd is, over Gentse steendrukkers.

2. *De Tussenkoms van de Overheid in de Arbeidershuisvesting : Gent 1850-1904* door Willy Steensels in Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, VIII, 1977, 3-4. Grondige studie over de Gentse beluiken. Wel mocht in deze studie de naam van prof. dokter Burggraave worden vermeld, die met het woord in de gemeenteraad en op congressen en door publicaties de aandacht heeft gevestigd op de bedroevende toestanden van de Gentse beluiken en de nadelige gevolgen op de bewoners.

3. *Onderzoek naar de Gentse Beluiken : bouwfysische, sociologische, historische en kunsthistorische evaluatie* opgesteld door een groep medewerkers van W.I.A.R.U.G. Seminarie voor Nieuwste Geschiedenis 1978. Prof. Dr. H. Balthazar. Grondige studie over de huidige toestand van de Gentse beluiken, gezien van uit een bouwfysisch, historisch, sociologisch en kunsthistorisch standpunt.

4. In *Le Soir* van 22 februari 1979 verscheen een artikel over Brusselse volksliederen "Veef van Bomma !" In een volgend artikel "Ces chansons que nos lecteurs ne veulent pas oublier" op 20 maart 1979 verscheen een brief van mevr. J. Moeremans in verband met het lied *Mie Katoen*. Mevr. Moeremans schrijft : "Mie Katoen (mars) werd gecomponeerd in 1887 door Meester Léon Moeremans. In die tijd was hij dirigent van de harmonie van Sint-Amandsberg. Het lied werd geschreven voor een feest van Sint-Cecilia. De auteur dacht er geen ogenblik aan het stuk te tekenen. Nochtans kende deze mars-farandole een groot succes. Thans wordt het zelfs buiten onze grenzen gezongen : de koren van het Rode Leger hebben het geïnterpreteerd bij hun optreden te Brussel. Voor de naam werd de componist vermoedelijk geïnspireerd door de talrijke arbeidsters uit de katoenindustrie van die tijd." Léon Moeremans werd geboren te Ninove in 1861. Hij studeerde aan het muziekconservatorium te Gent. Hij was gedurende 42 jaar leraar in de harmonie, compositie en orkestratie en had als leerling Désiré Defauw. "Mie Katoen" kwam ook voor in de mars "Marche du Vieux Bruxelles" van de tentoonstelling van 1935 en gecomponeerd door Pierre Leemans.

Léon Moeremans heeft een massa stukken gecomponeerd, waaronder opera's (Rink Folkema in 1950 nog opgevoerd te Antwerpen), orkest-

stukken, ontelbare marsen, zangen, volksliederen uit de Vlaamse folklore, koren, enz. In 1952 voerde het Nationaal Orkest van België te Kortrijk de Vlaamse Symphonietta van L. Moeremans uit. (De Reus die komt, Kerstnacht, Volksleute, 't Ros Beyaert).

In 1888 richtte Moeremans een werkplaats op voor het vervaardigen van blaasinstrumenten. Voor de historische stoet van 1895 bouwde Moeremans een aantal oude instrumenten, die later aangekocht werden door de bekende verzamelaar en musicoloog César Snoeck. Het is te betreuren, dat na de dood van de Heer Snoeck deze buitengewoon belangrijke verzameling muziekinstrumenten verloren ging voor onze stad (vermoedelijk in het museum van muziekinstrumenten te Brussel).

Moeremans nam ook een tweetal brevetten voor verbeteringen aan instrumenten. Op de provinciale tentoonstelling te Gent in 1899 verwierf hij een ere-diploma. Hij verkocht instrumenten in België, Nederland, Noord-Frankrijk en zelfs tot in de Verenigde Staten.

Terwijl bleef hij verder verbonden aan het Gents conservatorium en schreef enkele theoretische werken. (Cours d'Harmonie, Analyses des 32 Sonates de Beethoven, Grondregels van de Muziek).

De componist Léon Moeremans overleed te Gent in augustus 1937.

Noot : zie ook C. Bergmans : Le Conservatoire Royal de Musique de Gand 1901. De volledige lijst van de werken van L. Moeremans en enkele andere documenten in verband met deze componist werden gedeponeerd in het Documentatiecentrum.

5. *Raf Van Lerberge : De geschiedenis van Bond Moyson*. In dit werk van 173 bladzijden vertelt de auteur ons over het ontstaan, de groei en de evolutie van de ziekenbond Bond Moyson. De auteur toont ook duidelijk de gevolgen van de invoering van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit aan voor de mutualiteit. Het werk bevat ook een aantal zeldzame illustraties. Zeer ernstige studie (prijs 250 fr.)

STRAATNAMEN

9. *Lieven Bauwensplein* : Lieven Bauwens werd te Gent geboren op 14 juni 1769 als zoon van een rijke leerlooier. In 1798 slaagde hij er in enkele delen van de spinmachine Mull-Jenny uit Engeland te smokkelen. Toen de Engelsen dit ontdekten, moest hij ijlings de vlucht nemen. Bauwens bouwde een fabriek te Passy bij Parijs; in 1799 bouwde hij een fabriek te Gent in het oud Kartuizerklooster. In 1800 werd hij burgemeester van Gent, maar in april 1801 legde hij dit ambt neer.

Hij richtte nog een fabriek op in het Rasphuis op de Coupure, waar de gevangenen nu sponnen. Een derde fabriek werd gebouwd in de Norbertijnerabdij te Drongen in 1805. Bauwens werd met eerbewijzen overladen : Napoleon bezocht zijn fabriek in 1803 en in 1810; hij ontving de medaille van de stad Gent en het kruis van het Erelegioen. Gent werd het Belgisch Manchester. Maar het tij keerde : door de blokkade daalde de activiteit. De val van Napoleon had de val van L. Bauwens voor gevolg. Hij moest zijn fabrieken aan zijn schuldeisers overlaten. L. Bauwens vestigde zich te Parijs én zal er overlijden op 17 maart 1822. Hij ligt begraven op het kerkhof Père-Lachaise. Het standbeeld van Lieven Bauwens werd ingehuldigd in 1885. (zie : Fris).

10. *Bénardstraat* : Straat aangelegd in 1841 op de gronden van de heer Bénard, een Brussels grondeigenaar. (Fris)

11. *Peter Benoitlaan* : (Gentbrugge. Er is ook een Peter Benoitstraat te Sint-Amandsberg) Geboren te Harelbeke op 17 augustus 1834 studeerde P. Benoit aan het conservatorium te Brussel. In 1857 behaalde hij de Prijs van Rome, deed een studiereis in Duitsland waar hij Liszt leerde kennen en werd in 1862 dirigent in de Bouffes Parisiens als opvolger van Offenbach. Het jaar daarop was hij te Brussel. In 1867 krijgt hij de leiding van de muziekschool te Antwerpen. Hier kon P. Benoit zich volledig ontplooiën. P. Benoit voerde het Nederlands als onderwijstaal in. "Door zijn composities propageerde hij de wederopstanding van de Vlaamse muziek en de culturele verheffing van het Vlaamse volk". (H. Willaert) Zijn composities kenden een internationaal succes. Na jaren strijd zal zijn muziekschool in 1897 als Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium worden erkend. P. Benoit schreef oratoria (Lucifer, De Schelde, De Oorlog), cantates (De Rubenscantate, De Wereld in), religieuze muziek, lyrische liederen en drama's. De grote componist overleed te Antwerpen op 8 maart 1901.

TE GENT

1. Prof. Jozef Schell van de Gentse Rijksuniversiteit ontving de Francquiprijs 1979 voor zijn werk op het gebied van de microbiologie. Vorig kwam prof. Schell samen met zijn vorseersteam van de R.U.G. en de V.U.B. in de internationale belangstelling door zijn ontdekkingen in verband met de genetische manipulatie. Prof. Schell is thans buitengewoon hoogleraar te Gent en sedert 1978 directeur van het Max Planck Instituut te Keulen.

2. Een zijweg van de Gentstraat te Oostakker (Gent) kreeg de naam de Courtebournelaan. Markiezin de Courtebourne liet in 1870 op haar kasteel te Slotendries een grot bouwen. Op verzoek van de pastoor plaatste ze er een beeld van de H. Maagd van Lourdes. In 1873 werd het beeld gewijd. Op verzoek van de dorpeelingen werd het publiek nu alle zondagen toegelaten om aan de grot te komen bidden. In enkele jaren tijd werd Oostakker het voornaamste bedevaardersoord van ons land.

3. In het eerste trimester van 1979 steeg de goederentrafiek in de Gentse haven met 40 % in vergelijking met 1978. De graansector verdubbelde bijna door het in bedrijf nemen van Ghent Grain Terminal aan het Rodenhuisendok. Ook kwamen in 1979 reeds zeventien schepen binnen, die 17 000 wagens Honda aanvoerden.

4. Het stadsbestuur doet heel wat inspanningen om het toerisme te bevorderen. De verlichting van gevels en monumenten wordt uitgebreid van het Pand tot aan het Rabot (de vaarroute). De bewoners van de huizen langs de toeristische vaarroute kunnen kosteloos van het stadsbestuur bloembakken en geraniums bekomen. (Dienst Toerisme, Borluutstraat)

VRAAG EN ANTWOORD

Vraag 87 : Wie kan de redactie meedelen wanneer de tol te betalen aan de Rooigembrug (begin van de Drongensesteenweg) werd afgeschaft ?
